

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 17. aprila 2014 ☼ Leto XXIV, št. 16

Minister Žmavc obiskal Porabje

Prioriteti: zavarovanje kulturnega prostora in vključevanje mladih

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc je 11. aprila obiskal slovensko skupnost v Porabju, kjer se je sestel s predstavniki Porabskih Slovencev. Na Generalnem konzulatu R Slovenije v Monoštru se je srečal s predsednikoma krovnih organizacij, Martinom Ropošem, predsednikom Državne slovenske samouprave, in Jožetom Hirnčkom, predsednikom Zveze Slovencev na Madžarskem, ter s pred kratkim izvoljeno zagovornico v madžarskem parlamentu Eriko Kőleš Kiss. V nadaljevanju obiska se je minister srečal z županom Monoštra Gáborjem Huszárjem, ki ga je seznanil z bogato preteklostjo mesteca ob Rabi ter z možnostmi, ki jih ponuja monoštrska industrijska cona. V Slovenskem kulturnem in informacijskem centru Lipa se je srečal s predstavniki slovenskih medijev, urednico televizijske oddaje Slovenski utrinki Ibolyo Dončec, direktorjem radia Monošter Francem Mukičem in urednico časopisa Porabje Marijano Sukič. Nato se je seznanil z delovanjem Razvojne agencije Slovenska krajina, le-to je predstavila vodja agencije Andreja Kovač. O aktivnostih mladih, ki zaenkrat še delajo kot sekcija Kluba prekmurskih študentov, je govorila Martina Zakoč, ki je izpostavila, da se ustanavlja samostoj-

Pogovori na generalnem konzulatu

Prihod ministra Žmavca v Slovenski dom

no društvo porabske slovenske mladine. Minister Žmavc je na tiskovni konferenci povedal, da je pred dvema mesecema prevzel odgovorno nalogo ministra za

Slovence, ki mu ob nalogah pomeni tudi določen izziv. »Vse to, kar je bilo narejeno v desetletjih, nadaljujemo in nadgrajujemo, skrbimo za kontinuiteto, vendar tej

kontinuiteti dajemo tudi neko novo vsebino. Želim predvsem kot človek, ki prihajam iz gospodarstva, da sem v vladi kot enakopraven član in lahko zadosti avtoritativno zastopam določena stališča tako s tega področja kot tudi z ostalih področij.« Glede svojih aktivnosti je izpostavil pogovore v okviru delovnega srečanja v Celovcu in obisk v Trstu, ki je bil namenjen, seveda ob pogovorih, tudi reševanju tržaške knjigarne, pri katerem je šlo tudi za zavarovanje slovenskega kulturnega prostora v italijanskem prostoru. »Tudi ta današnji obisk v Mono-

štru je morda nadaljevanje tega. To je tretja lokacija, ki je najpomembnejša za našo vlado in naš urad, s temi tremi središči naših Slovencev smo dejansko na poti, da imamo na eni strani zadosti različnosti, tako kulturna, sociološka in ostala, imamo pa tudi skupne imenovalce, na katerih bomo gradili strategijo. Prioriteto bomo dali predvsem tam, kjer je to potrebno zaradi nove vsebine in z željo, da bi na eni strani zavarovali naš kulturni prostor in tradicijo, jezik, kulturo, identiteto, kar je naša naloga in naša odgovornost.

Na drugi strani bo naše delo usmerjeno v to, kako prenašati to tradicijo na mlade generacije. Namreč tej mladi generaciji niso potrebni več stari vzorci, za njih moramo iskati neke nove vsebine, da bodo imeli mladi svoj interes,« je poudaril minister Žmavc, ki je obisk nadaljeval z ogledom Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča na Gornjem Seniku. Ob zaključku obiska si je minister ogledal še Kūharjevo spominsko hišo in dva projekta, katera izvaja Razvojna agencija Slovenska krajina, to sta Hiša jabolk, ki se je zgradila v okviru projekta Upkač, in Vzorčna kmetija, ki se gradi s pomočjo Slovenije.

Marijana Sukič

Kroške tikvi s komedijov priplavale po Rabi

Gnauk vsikšomi delavci pride minuta, gda leko odide v penzijo. Za edne je tau veuki sveitek, ka si leko po več desetletjaj žmetne službe malo odpočinéjo, gestejo pa takši tō, šteri čütijo, ka so eške premladi, pa bi leko eške na hasek bili svojimi službenomi mesti. Ranč tau se

mlajša dekla šké dragi mobitel dobiti, čistilka pa neške službe zgibiti. Gda oča pride domau, ma vse povejo svoja želenja, od koj ma skoro lagvo grata.

V službi se zmejs špajсно godiče rejsan Lorbek več nema do sta dni do penzije, mora njegva titkarca po telefoni prejdjnomi

žena upokojenca. Z možaum se kori, što je kaj v preminauči desetletjaj delo.

Slejdni den si direktor pa Viktor Lorbek donk data rokau. Istina, ka prejdjen vsikdar guči: »samo tisti neške v penzijo, šteri se je v službi preveč dobro čüto«. Našoga glavnoga junaka pa čaka nauva služba: 24 vör de mogo doma delati. Držina na konci lepau gorprija Viktora Lorbeka: žena ma gratulejra, starejša či de držala menjše gostüvanje, maloj dekli tō nej trbej dragi telefon. Oča v penziji ostane eške dale ljubleni oča.

»Vse igre, štere pišem, več ali menje djemlém vö z žitka. Tau so nej hollywoodske pripovejsti« - pravi režiser Edvard Jakšič, šteri je za igro reči tō napiso. »Tau so vse tragedije žitka, štere ge probam spraviti v komedijo. Nam pisatelom je najbolje žmetno dosegniti, ka se lidgé smegéjo.«

Tau je že drüga igra, štero je režiser napiso za Kroške tikvi. Prvo z naslovom »Zapüščina« je skupina špilala na dosta mejstaj, vse vküper 15-krat. V igri, štero so nutpokazali v Monoštri pa skoro vsi gučijo prekmursko rejč, zatok so go naši Porabci dobro razmeli. »Svoja prejšnja dela sem píso v knjižnoj slovenščini. Z našimi igrami pa dosta odimo

zvekšoga v domanjoj rejči pišem« - je raztomačo pisec Edvard Jakšič, šteri je pri Kroški tikvaj dobro pozno igralce, za štere je igro napiso. »Delam z drugimi družtvami ranč tak. Včasí napišem predstavo pa te vöodeberemo, što de kaj špilo. Pri kroški igralcaj pa djenau vejm, šteri so igralci pa tak igro napišem. Uni so

nica Kraug pa je z Monoštrom povezana prejk veteranskoga rokometa (kézilabda). Župan Mestne občine Murska Sobota (kama ta vés sliši) je kontakté-ro monoštrski generalni konzulat pa se pogučo za nastop. Anton Štihec že dukši čas vküper špila z gledališčniki.

»Župan je tō samo človek, un tō nüca svoje aktivnosti. Gnauk

Fiškališ Viktor Lorbek (Štefan Flisar), njegva titkarca pa njegovi šef, steri ga pošle v penzijo

je godilo Viktori Lorbeki, šteri je kak fiškališ delo pri ednoj firmi, od njega dosta mlajši direktor pa ga je z veseldjom poslo v penzijo.

Kak se je dale sükala pripovejst, smo leko zvödali z gledališke igre »Slejdni den v službi«, štero so nej davnik v monoštrskom Slovenskom domi nutpokazali člani skupine Kroške tikvi z nej daleč od Murske Sobote. (Njino športno, turistično pa kulturno družstvo se zove »tikvi« zatok, ka so pri njinoj vesi Kraugi inda ništerni prejk Müre v Austrijo švercali. Gda so plavali, so si na glavau tikvi djali, tak so žandarge brodili, ka na vodej tikvi plavajo.) Osem ljubiteljski igralcov (pet žensek - Andreja Grabar, Anita Kovačič, Tajda Kous, Janja Kovačič pa Barbara Muhič, in trgé moški - Štefan Flisar, Primož Legenič pa Anton Štihec) je v Varaš prišlo na pozvanje generalnoga konzula RS Dušana Snoja pa sodelavcov Slovenske zveze.

V igri leko vidimo, kak starejši glavni junak Viktor Lorbek (Štefan Flisar) šimfa svojoga mlajšoga prejdjnoga. Gda té nutstaupi, ga s 1. aprilom (dén norcov!) pošle v penzijo. Starejši fiškališ pa more doma skrb meti na cejli krošeu žensek pa jim peneze davati - žena neške delati, starejša či se šké ženiti,

povödati vse, ka dela. Stari fiškališ brodi, ka baukše bau, če mrgé. Pred očami gledalcov se pokaže pokapanje, na šterom cejla žlata djauče za dragim očom. Njegva titkarca pa ga spaumni na drügi scenarij: ka pa, če do vsi veseli po njegvoj smrti, pa do nazdravili nad njegovim grobom?!

Zmejs ka Viktor Lorbek v pékli péklov odi, planera njegva starejša či zdavanje s 450 lidami. Z bodaučim možaum že prej

Gostje pa gostitelji se zavalijo publiku, stera je zadovolna odišla domau

vse máta - samo penezge falijo. Čistilka iške nauvo službo pri Lorbekovoj staroj firmi, vejpa té več nede mogo plačüvati njene plače. Žena ranč tak čüti, ka de vse ovaško gratalo, svojma možej pa povej, ka una doma pucala, küjala pa v red dejvala nede. Neške biti

na tekmovanja (versenyek), na priliko na Linhartovo tekmovanje tō. Tam so nam povödali, aj s kem več špilamo v prekmurskoj rejči. Knjižna slovenščina je nej naš materni gezik, nej smo v njem najprva gučali. Tau je zdaj trend, svoje predstave zdaj

Fiškališova družina, gde od njega vsikši nika šče

dobro organizirani, rejsan red majo« - je povödo režiser.

»Krauzenčari«, kak sebé zovéjo, delajo gledališče za sprostitév, za relaksacijo tō, je pravo njini voditeu Primož Legenič: »Pauleg službe, pauleg toga tempona, pauleg toga stresa, vsega toga, ka mamó, si radi najdemo čas za takšo sprostitév. Gda pridemo na vaje, se korimo, veselimo, smejémo - včasí se na kakši vajaj dvej vöri samo smejémo. Prišešnje vaje pa so te fejst profesionalne.« Za igro »Slejdni den v službi« so se pripravljali več mejsecov, je raztomačo Primož, šteri je igro mladoga direktora: »1. septembra smo se začnili včiti, gda smo do bili reči v roké. Začnili smo vaditi štenjé, gučanje. Poglednili smo, če vloga paše na igralca. Od septembra do januara smo se do bili dvakrat-trikrat na keden.« Od padaštva je povödo tau: »Mi se počütimo kak edna mala držina. Spakivamo sceno, vse v auto dejemo pa se odpelamo do najbližanje krčmé. Malo se pogučimo, prejkpoglednemo hibe, pogejmo, špigemo pa dëmo dale. Eške na pohode vküper odimo.«

Kroške tikvi so sploj želejle, ka bi v Lendavi gorstaupile. Ves-

sem biu v Kraugi na programi, pa so se člani družstva Kroške tikvi pogučavali o gledališkoj predstavi. Ge sem pa malo za hejč pravo: mené pa niške ne pozové. Uni pa pravijo: pridi k nam na vaje, če de se ti vidlo. Začnili smo vaditi en skeč, pa drügoga, zdaj pa mamó cejlovečerno predstavo. Skoro leto dni smo vküper« - je tapravo župan MO Murska Sobota Anton Štihec, šteri je v igri špilo bodaučoga moža starejše čeri Viktora Lorbeka. »Najprva se moraš navčiti reči, te moraš znati, kak se gibati na odri, ne smeš treme meti. Zmejs se čüdne situacije godijo, leko kaj pozabiš ali štoj drügi nika prva povej kak trbej. Ge sem v politiki, deset lejt sem župan, sem vsikdar mogo javno gorstaupati, se gorznejdem. Namesto, ka dëm na fitnes, pridem na gledališke vaje. Lepau, ka nemaš samo uradne, sigurne, protokolarne pa politične funkcije« - je ovado župan Štihec.

Tisti, šteri so tisti večer prišli v varaški Slovenski dom, so se leko fajn nasmejali. Skoro cejla igra je bila v žmanoj prekmurskoj rejči, tak so je leko razmeli vsi navzauči.

-dm-

Milan Vincetič **Nojova remenka**

začno oditi v šoulo, neje bilou dneva, ka se nej bi stavo pri njom. Ar njegva iža je bila pravi čüdež: kama si pogledno, si vido vsefelé šifte v glažaj, najbolje pa sam se veseliu njegovij sneženih kugel.

»Tej so mi najbolje pri srci, my boy,« se je razgučo, »ne pravijo mi zaupston Edison. A ti spoj znaš, što je biu Thomas Alva Edison?«

»Vö je zmisló grüško,« sam vö strouso z rokava.

»No, my boy, od tistoga mau, ka mi jih več nej trbej trousiti, sem jih ponüco za snežene kugle. Z nijj samo vö vzemem črejva pa srcé,« mi je pokazó oboud grüške, »v njoj pa je telko mesta, ka je ešče djajce od noja (strucc) premalo.«

Rejsan: v njegovij sneženij kuglaj si lejko najšo vse: plesoučo žensko, soldaka z dugo pükšo, cukrno kučico iz prpovejsti, gambelo, Tri krale, svete djaslice, Svetoga očo, lurdsko Devico Marijo, beneško gondolo pa medveda, šteri je zgledó bole živo kak v istini. Püsto mi je, ka sam jih okouli obračo ali pa jih trouso, ar je te notri v njih začno iti snejg.

Vsigdar, gda sam prišo, je meu neka nouvoga. Ali pa je samo tisto staro, štero ešče nejsam vido, vöpostavo. Brodo sam si, ka ma na puodi pravi paradíž, ka se ma tam gori vse obrné na glavou: ka z velkoga prejk nouči zrasté v tak malo, ka lejko ide celo v grüško od patrína.

Guči se, ka je ščeó pogledniti na njegovij padlaš gospoud püšpek, ar je biu gvüšen, ka ma pri tej stvaraj vrag prste vcüj, pa se ma je strao klin na lestvici. Majster ma je zatou, ka se o tom ne bi zvedlo, podaro sneženo kruglo s svetimi djaslicami, štere je na sam Božič v domanji cerkvi tüdi blagoslovo.

Od tistoga mau so ga zasipavali s prošnjami, naj tüdi za nje napravi takše svejte snežene kruglice. Bilou je telko prošenj, ka se od njih neje vö vido. Rejsan, meu sam ešče bole drouvne roké kak on, pa me neje nigdar kcoj püsto, ar je znao, ka nemam nikšoga potrpljenja. Zatou pa je biu trnok rad, gda sam jih odneso na pošto. Vsakšo sneženo kruglo je zapakejro v škatülico za žarnice, ges pa sam na vsakšo namalo kupico.

»Ka pomeni,« me neje spüsto z ouči, »ka morajo na pošti s tem delati kak s spostrejtím djajcom ...«

»Tüdi če bi bilou nojovo?« sam ma skočo v rejč.

»Nojovo, my boy,« je nigrbančo čelo, »je gvüšno bole trdo kak kamen! Pa tak je velko, ka bi lejko v njega spravo cejlo križno pout!« je skoron počó od čemerov. »Vüzen že kloncka na dveri, če bi meu samo edno nojovo djajce, bi z njega friško napravo remenka!«

Zakoj remenka, mi nej šlou v glavou, ar majster nema

rad svetkov. Razmo sam ga: živo je čista sam, gda so drügi svetili, se ponavadi neje prikazó par dnij, pa tüdi karte z Avstralije so ojdle bole poredko. Nagučavo sam ga, ka bi s pošte pouzvo doj v Avstralijo, pa je samo zamajno z rokou, ar sta se žena pa čerka gvüšno že preselile, pa tüdi telefona, gda je on mogo oditi, nejsó meli.

Bila je srejsa, gda je pošta delala tüdi popoudnek. Na poštarški pult sam položó njegovje pakece s sneženi kuglami, ešče gnouk preleto, če so atre-

mo, a je tou biu navajeni; dosta njih je bilou v francuščini, par z Urugvaja celou v španščini, največ pa jih je prišlo z Nemčije.

»Té pa je avstralski,« si je oddejno.

»Lejko ga ges odnesen?« sam se ponüdo.

»Neka že more biti, ka se ma do gnesden nejsó zglašili. Dam ti ga, ar je poštaš že odišo, samo eti se more podpisati, ti pa mi vütro vgojno prinesi cedelo nazaj.«

Gda sam ma ga prineso nazaj na pošto, je majster Edison že prestoupo granico.

»Zdaj vidiš, my boy, kak lejko ide gambela skouzi igline vüje,« mi je za sloboud dvakrat ponouvo, »morem nazaj, quickly, friško, žena je na slednjom ... Znaš, my boy, žena ostane žena, müva pa sva si bila od nigda tak naraznok, ka naj nej bi vküper spravo ranč v najmenjšo djajce od noja ...« Skuzé so me pobile, gda mi je pomajno z avtobusa. Želo sam si samo, ka bi avtobus čim prlej zavino skouz šumo, pa ka bi se praj, šteri se je zdigo za njim, spremejno v snejg v njegovij sneženih kruglaj, štere mam ešče gnesden, tüdi zdaj, gda to pišem, sklajene v ormari.

Pouleg njih pa ešče neka, ka je največki spominek na njega: nojovo remenka, štero mi je poslo z Avstralije par dni pred tistim Vüzmom. V njom vidiš, če jo presvejtíš z močnim posvejtóm, Ježušov grob, šteroga je on sam napravo, že tisto leto pa požegno sam gospoud püšpek, šteri je parkrat ponouvo majstrove rejči, ka gambela tak zlejkoma ide skouzi igline vüje kak velka dobrouta skouz malo srcé.

si dobro napisani, poštni upravitel pa me je samo pogledno spoud čela pa zdigno telefon.

»Telegram de,« je pokumo, »od tak daleč, ka se ta gibijo rejči. Lejko ešče gnouk ponovite,« je zdigno glas, »litere mi vöfalijo ...«

Bole je začno švicati kak majster Edison, gda se ma je v krugli vse vküper zrüšilo. Ešče gnouk je prešto telegram, či gli ga neje raz-

OD SLOVENIJE...

Tudi Virant preživel interpelacijo
Minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Virant ostaja na položaju. Glasovanje o interpelaciji se je končalo z 39 glasovi za in 23 proti. Za uspelo interpelacijo bi potrebovali 46 glasov. Interpelacijo so sicer podprli tudi štirje poslanci največje vladne stranke Pozitivna Slovenija. Prvopodpisani pod interpelacijo je bil nekdanji poslanec Državlanske liste (DL), danes pa nepovezani poslanec Ivan Vogrin, še devet glasov za vložitev interpelacije so prispevali poslanci Slovenske demokratske stranke. To je že druga interpelacija, ki jo je Virant prestal v tem mandatu. Tokrat so mu očitali politično kadrovanje, saj naj bi nekdanjemu izvršnemu direktorju DL-ja Janku Jenku pomagal v nadzorni svet Slovenske industrije jekla. Očitani so mu tudi dvojna merila pri kadrovnih odločitvah načelnikov upravnih enot ter pri odnosu do ministra za infrastrukturo Sama Omerzela in nekdanjega gospodarskega ministra Stanka Stepišnika. Opozicija je Virantu v razpravi očitala tudi ugodne letalske vozovnice.

Pripravljenost Slovenske vojske se je zmanjšala

Pripravljenost Slovenske vojske (SV) se je v letu 2013 zaradi manj finančnih sredstev zmanjšala, kar pomeni, da je dosegla najnižjo mogočo raven delovanja, ugotavlja predsednik Borut Pahor. Minister za obrambo Roman Jakič in načelnik Generalštaba Slovenske vojske Dobran Božič sta namreč predsedniku in vrhovnemu poveljniku obrambnih sil predstavila letno poročilo o pripravljenosti Slovenske vojske.

Pahor je povedal, da je bila vojska pripravljena na izvajanje večjega dela načrtovanih akcij. Poudaril je, da je sodelovanje SV-ja na mednarodnih misijah »profesionalno, zgledno in da krepi ugled naše države«. Vendar pa je bila Slovenska vojska eden izmed tistih segmentov države, ki je bil v zadnjih šestih letih najbolj deležen zmanjševanja finančnih sredstev - ta so se v šestih letih znižala za 40 odstotkov. »To je privedlo do slabše usposobljenosti, do zastoja v modernizaciji, minimalnega vzdrževanja sredstev in zastarele opreme.

Pomurski muzej Murska Sobota

SKUPNI PROJEKT SLOVENSkih IN AVSTRIJSKIH ARHEOLOGOV

V Pomurskem muzeju v Murski Soboti bo do sredine junija odprta razstava arheološke dediščine slovenske Štajerske iz Univerzalnega muzeja Joanneum v Gradcu. Razstavo so pripravili v okviru projekta InterArch-Steiermark, interaktivna arheološka dediščina avstrijske in slovenske Štajerske. Ob muzeju Joanneum je v projektu sodelovalo pet slovenskih muzejev, med njimi tudi Pomurski muzej v Murski Soboti. Gre za projekt, ki so ga uresničili arheologi iz avstrijske Štajerske in Slovenije, kar naj bi bilo dobro izhodišče za skupno raziskovanje zgodovine v tem prostoru.

Začetek kulturnega in do neke mere tudi kulturno političnega dogodka je imel dva dela, in sicer so v uvodu v čudovitem grajskem salonu, enem najlepših prostorov v mestu, predstavniki stroke in politike predstavili projekt *V novi luči/Ans Licht Gebracht*, predsednik deželnega zbora avstrijske Štajerske Franz Maizan je državnemu sekretarju slovenskega ministrstva za kulturo dr. Alešu Črnič predal arheološko gradivo, ki je bilo najdeno pa je bilo v Sloveniji, nato pa sta kulturna politika podpisala izjavo o predaji arheoloških najdb na slovenskem Štajerskem. Po-

udarjeno je bilo, da gradivo in predmeti spadajo tja, kje so jih našli. Drugi, osrednji del je razstava predmetov in

iz najdišč, ki danes ležijo na državnem ozemlju Slovenije. »Od leta 2011 te objekte in pomembne dokumente iz

Predsednik deželnega zbora avstrijske Štajerske Franz Maizan in državni sekretar slovenskega ministrstva za kulturo dr. Aleš Črnič sta podpisala izjavo o predaji arheoloških najdb na slovenskem Štajerskem.

dokumentov ter prikazovanje dokumentarnega filma o takoimenovanih *Negovskih čeladah*.

Kot je v *Predgovoru* obsežnega kataloga, kar cele knjige, napisal direktor muzeja Joanneum Wolfgang Much-

depojev in arhivov Univerzalnega muzeja Joanneum zbirajo in digitalizirajo v okviru mednarodnega projekta partnerji iz avstrijske Štajerske in Republike Slovenije. Delo ni pomembno le za arheološke

Do sredine junija bo na razstavi *V novi luči* v Pomurskem muzeju v Murski Soboti na ogled 522 različnih predmetov, ki so jih avstrijski arheologi odkrili na ozemlju slovenske Štajerske in so bili doslej v grajskem muzeju Joanneum. Predmete so našli v okolici Ptuj, denimo pri Spodnji Hajdini, pa tudi drugod na ozemlju današnje Slovenije.

itsch, je do konca Habsburške monarhije leta 1918 prišlo v muzej, ustanovljen že leta 1811, več tisoč arheoloških in numizmatičnih predmetov

in numizmatične zbirke Joanneum, temveč tudi za raziskovanje v Sloveniji... Projekt InterArch-Steiermark, ki je sofinanciran

iz EU-programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Avstrija 2007 - 2013, je najbolj vsestranski podvig, ki so ga arheologinje in arheologi avstrijske Štajerske in Slovenije do sedaj izvedli skupaj. Vsebina in cilji kažejo velike možnosti za raziskovanje skupne zgodovine slovenske in avstrijske Štajerske, ki so skrite v arheoloških predmetih.« Teh predmetov pa je izjemno veliko, že do leta 1918 so jih našli prek 7 tisoč, na razstavi v Pomurskem muzeju pa jih je na ogled 522, in sicer prvič, kot je povedala avtorica razstave kustosinja Barbara Porod. Posebnost razstave so *Negovske čelade*, ki jih je ob oranju njive leta 1811 v Ženjaku, v gospodstvu Negova, našel kmet Jurij Sláček. Odkril je zaboj z 20 ali 25 čeladami. To so bronaste čelade iz halštatske dobe, ki so zdaj na Dunaju, v Gradcu, Münchnu in ena v ljubljanskem Narodnem muzeju. O znamenitih čeladah je tudi dokumentarni film, ki ga vrtijo v programu razstave, katalogu pa je dodan DVD s posnetki arhivskih dokumentov in predmetov. Predaja arheološkega gradiva, najdenega na ozemlju Slovenije in ohranjenega v Avstriji, ima tudi politično sporočilo, in sicer za tiste sosednje države, v katerih hranijo različne predmete iz slovenske kulturne zakladnice. Lepo število tovrstnih kulturnih dobrin je v Italiji, našle bi se tudi na Madžarskem, kar bi lahko potrdili tisti strokovnjaki, ki želijo celovito predstaviti določeno obdobje in nimajo na voljo vseh eksponatov, torej zgodovinarji, umetnostni zgodovinarji in še kdo, ki se ukvarja s tem področjem.

Ernest Ružič

NAČRT PROGRAMOV

Zveze Slovencev na Madžarskem za leto 2014

A Magyarországi Szlovének Szövetsége 2014. évi programterve

12. januar

Božično-novoletni koncert (revija cerkvenih pevskih zborov z Goričkega in Porabja) v rimsko-katoliški cerkvi na Gornjem Seniku

Karácsonyi újévi koncert a felsőszozlónöki katolikus templomban.

5. februar

Seja predsedstva Zveze Slovencev na Madžarskem

A Magyarországi Szlovének Szövetsége Elnökségének ülése

7. februar

Slovenski kulturni praznik v soorganizaciji DSS v gledališču v Monoštru

Szlovén Kultúra Napja alkalmából tartandó ünnepség a szentgotthárdi színházban.

22. februar

Premiera predstav v porabskem dialektu avtorja in režiserja Mikija Roša z naslovom Horoskop in Sedala v izvedbi gledališke skupine Duo Fodor+ ZSM v Slovenski vesi

A Fodor Duo színjátszócsoporthoz két színdarabjának bemutatója a rábatótfalui kultúrházban.

1. marec

Borovo gostüvanje v soorganizaciji DSS in vseh slovenskih narodnostnih samouprav na Gornjem Seniku

Rönkhúzás Felsőszozlónökön.

21. marec

Občni zbor ZSM v Slovenskem domu v Monoštru

A MSZSZ közgyűlése a Szlovének Házában Szentgotthárdon.

23. marec

Sodelovanje Komornega pevskega zbora na pevski reviji Primorska poje

A Primorska poje című Nemzetközi Énekkari Találkozó, melyen a MSZSZ szentgotthárdi kamarakórusa vesz részt.

28. marec

Predavanje Slavka Šeroda, predsednika Gobarskega društva Lisička Maribor, o gobah

Slavko Šerod a maribori gombász egyesület elnökeinek előadása a gombákról.

4. april

Gledališka predstava Ljubiteljske gledališke skupine Kroške tikvi iz Murske Sobote z naslovom Zadnji dan službe v soorganizaciji Generalnega konzulata RS v Monoštru

Színházi est a Szlovének Házában.

10. april

Predstavitev knjige Bee Baboš Logar Spominke-Spoumenke

Bea Baboš Logar Spominke-Spoumenke című könyv könyvbemutatója.

21. april

Predstavitev zgoščenke Ljudskih pevcev ZSM Gornji Senik v kulturnem domu na Gornjem Seniku

A MSZSZ felsőszozlónöki népdalkörének CD bemutatója.

tatója.

25.-26. april

Celovečerni kulturni program (pevski zbor, dramska skupina, folklor) s Slovenci z Reke

Kulturális est a Rijeka-i (Horvátország) szlovének kulturális csoportjainak közreműködésével.

maj

Gledališki program za vrtce Gornji Senik, Dolnji Senik in Sakalovci na Dolnjem Seniku

Szlovén színdarab a Rába-vidéki szlovén óvodások részére - Felsőszozlónök, Alsőszozlónök, Szakonyfalu - az alsőszozlónöki Kultúrházban.

21. maj

Seja predsedstva Zveze Slovencev na Madžarskem

A Magyarországi Szlovének Szövetsége Elnökségének ülése

maj

Koncert klasične glasbe v soorganizaciji IMAGO Slovenije v Monoštru.

Klasszikus koncert Szentgotthárdon az IMAGO társszervezésében.

junij

Sodelovanje Športnega društva Slovenska ves na mednarodni prireditvi 38. Srečanje mladih slovenskih športnikov iz obmejnih dežel v Sloveniji

38. Nemzetközi Ifjúsági Sporttalálkozó Szlovéniában, közreműködik a rábatótfalui SE ifjúsági futballcsapata.

21.-22. junij

45. Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, ki se ga bo udeležil MePZ Avgust Pavel Gornji Senik

45. Nemzetközi Szlovén Éneklő Tábor Šentviden, amelyen a MSZSZ felsőszozlónöki Pável Ágoston Vegyeskara 42. alkalommal vesz részt.

28. junij

Mladinski program: pohod po gozdni učni poti do tromejnika, piknik, zvečer JEAN BAČIČ QUARTET koncert na Gornjem Seniku

Ifjúsági program: erdei tanösvény a hármashatárhoz, piknik, este Jean Bačić Quartet koncert Felsőszozlónökön.

julij

Jezikovne počitnice v Piranu za učence in dijake v soorganizaciji ZRSŠ

Szlovén nyelvtábor Piránban a Rába-vidéki két-nyelvű általános iskolák felső tagozatos tanulói és a középiskolások részére.

8.-15. avgust

13. mednarodna likovna kolonija v Monoštru

13. Nemzetközi Művésztelep a Szlovének Házában Szentgotthárdon.

september

Mednarodni kolesarski maraton v soorganizaciji ŠDK Monošter

Nemzetközi kerékpártúra a szentgotthárdi Sportkerékpár Egyesület közreműködésével.

17. september

Seja predsedstva Zveze Slovencev na Madžarskem

A Magyarországi Szlovének Szövetsége Elnökségének ülése

september-oktober-november

Sodelovanje pri projektu »Zamejsko rojenje« v Porabju in Ljubljani Közreműködés a »Határontúli zsongás« című projektben

september

Premiera predstave gledališke skupine Veseli pajdaši ZSM Števanovci v kulturnem domu v Števanovcih

Az MSZSZ apátistvánfalvi Vidám barátok színjátszócsoporthoz a apátistvánfalvi kultúrházban.

18. oktober

Čarovna noč v Andovcih v soorganizaciji PKTD Andovci (družinski program)

Mágikus éjszaka Orfaluban a RSZKTE társszervezésében.

7. ali 8. november

Pevski večer z naslovom Na oni strani meje - vpetost porabskih ljudskih pesmi v širše slovensko pesemsko izročilo (delavnica) v soorganizaciji Glasbenonarodopisnega inštituta

Énekes est műhelymunkával egybekötve: A Rába-vidéki népdalok helye a tágabb szlovén hagyományban. Népdalok tanulása, éneklése, eredetének felkutatása.

november

Otvoritev razstave ustvarjalcev XIII. Mednarodne likovne kolonije v Monoštru Izdaja kataloga

XIII. Nemzetközi művésztelep alkotásainak kiállítása a Szlovének Házában Szentgotthárdon.

19. november

Seja predsedstva Zveze Slovencev na Madžarskem

A Magyarországi Szlovének Szövetsége Elnökségének ülése

16. december

Otvoritev likovne razstave v spomin na 9. obletnico smrti Jožeta Vilda v Slovenskem domu v Monoštru

Jože Vild halálának 9. évfordulója emlékére kiállítás szervezése a Szlovének Házában Szentgotthárdon.

december

Božični koncerti

Karácsonyi koncertek

Izdaja Porabskega koledarja /A Porabski koledar című évkönyv kiadása.

Izdaja zgoščenke Komornega zbora ZSM Monošter /A MSZSZ szentgotthárdi kamarakórusa CD-jének megjelentetése

Vse leto različne razstave v Slovenskem domu v Monoštru /Egész évben különböző kiállítások a Szlovének Házában.

ZSM si pridržuje pravico do sprememb načrtovanih programov/

A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

... DO MADŽARSKE

35 strank se pripravlja na evropske volitve

Po podatkih Nacionalne volilne pisarne se 35 strank pripravlja na evropske volitve, ki bodo 25. maja. Na evropskih volitvah lahko kandidirajo stranke, ki jim bo uspelo pridobiti podporo najmanj 20 tisoč volivcev. Volivci svojo podporo določeni stranki potrdijo s svojim podpisom. Liste s podpisi morajo stranke oddati najkasneje do 22. aprila do 16. ure. Hkrati je to tudi zadnji rok za prijavo strankarske liste in kandidatov. Volivci bomo na evropskih volitvah volili za strankarske liste.

Martonyi ne bo zunanji minister v novem kabinetu

János Martonyi zapušča svoj položaj zunanjega ministra, kajti v novi vladi ne želi prevzeti nobene vloge. Kot je odgovoril na vprašanje Info radia, se je za to odločil že pred volitvami. Šteje si v čast, da je lahko osem let vodil resor, toda svoje odločitve ne bo spremenil. Za prioriteto zunanje politike ima okrepitev srednjeevropskega sodelovanja in širitev Evropske unije. Njegov naslednik bo – po vsej verjetnosti – sedanji minister za pravosodje, obenem podpredsednik vlade Tibor Navracsics, ki naj bi to funkcijo opravljal le pol leta, kajti potem bo predvidoma imenovan za komisarja Evropske unije.

Edina romska gimnazija na Madžarskem je stara 20 let

Gimnazija Gandhi v mestu Pécs je prejšnji teden praznovala 20. obletnico delovanja. Med njenimi stenami se izobražuje kakih 200 dijakov romskega porekla, v dvajsetletni zgodovini je maturiralo kakih 800 mladih Romov, večina le-teh je potem nadaljevala študij. Ob obletnici je državni sekretar Ministrstva za človeške vire poudaril, da je gimnazija Gandhi dokaz, da je integracija Romov smiselna. Spomnil je tudi na to, da je Mažarska vlada v času predsedovanja EU izdelala program mednarodne romske strategije. Na obletnico so se spominjali s celodnevним programom, v okviru katerega je indijski veleposlanik odprl tudi t. i. indijsko sobo, v kateri se prikazuje tudi izvor Romov.

Gnauk sem v življenji srečo mejla

V Varaši živejo 86 lejt stara Regina Nemeš, po možej Domiter, štera je ovak v Števanovci rojena, dapa zdaj že več kak šestdeset lejt minaulo, ka je odišla iz rojstne vesi. Sama žive s svojimi spomini pa kejpami, dapa tau je bola samo po večaraj, zato ka nega tašoga dneva, ka bi go mlajši pa vnuki nej poglednili. Med spomini ma dosta lejpi pa veseli, dapa ranč tak žalostni, od šterij ešče gnesden skonznate oči dobi, če ji na misli pridejo.

- Regina, gda ste vi v Varaš prišli pa zaka?

»Nas so v Števanovci tak zvali, ka Totustji, tam je sploj veselo bilau, sploj rada sem tam živela. Zdaj že več kak šestdeset lejt tauma, ka sem sé v Varaš prišla. Gda so moja mati mrla, te sem mogla nutra v Varaš titi v arendo (najem) s pet lejt starim pojbičom. S kaulami so me nutrapelali, pau žakla kromčov pa pau žakla drv sem od daumi nesla, tau je bilau vse.«

- Zaka ste mogli v Varaš priditi?

»Zato, ka moja sestra se je oženila, pa samo edna iža bila. Oni so mladoženci bili, pa za volo tauga sva mogla müva s pojbičom z daumi titi leta 1953. Dugo lejt sva sama s pojbičom v arendi živela, te lejta so sploj težka bila zamé. Potistim je že baukše pa lakejše bilau, gda sem se z možaum spoznala.«

- S štere vesi je biu vaš mauž?

»Mauž je tü s Števanovec bejo, Trnjarinoga Irena bratranec, on je mater nej emo. Gnauk sem z mojav padaškinjov Elzov, ka je Dorinoga Šanjina žena bila, v krčmau šla, pa sve dvej telko pejnaz mele, ka sva leko eden sok tjojpila. Te sem tam spoznala mojga moža, Djaužina. Telko je malo ne-

vola bila, ka on tö emo edno deklučino, dja sem pa mejla ednoga pojbiča. Pa te tak sva se poglijala, ka gnako va je gorrnila pa vküper va trpala. Tau je bilau djese- ni pa februara sva se oženila. Te sva v arendi v ednoj zamanici bila, leko si pomisliš, kakšni žitek sva tam mela. Dja sem pet mlajšov gorazranila, šteri so se vni nika vönavčili, Eržika se je včila strojepis (gyors és gépíró), Žuži je v trgovinsko srejdno šaulo (kereskedelmi) odla, dapa sledkar se je ešče tadale včila pa inženir (műszaki mérnök) gratala. Djauži je najvejši, šestdesetšest lejt je star, on tö töj v Varaša žive, ranč kak dvej hčeri, pa menkši sin Laci. Laci, gda je šaulo vözopodo, te najprvin je v kosavnoj fabriki delo, potistim je pa na univerzo Bánki Donát üšo se tadale včit. On vsakši večer pride do mene pa mi vrastvo da, vsakšo soboto mi pa vörzdeli na cejli keden, ka vrastva moram brati. Tau on ma v redi. On

Gda so prejkvzeli pejneze za loto, je bila tam cejla družina

meni trno dosta pomaga, brezi njega bi meni dosta bola žmetnejše bilau.«

- Vij gde ste delali?

»Najprvin sem v gauštja delala, pri gozdnom gospodarstvi, sledkar sem prosila, naj me vzemejo v židano fabriko, kama sem nutraprišla. Dapa mauž je gnauk tak pravo, baukše

bi bilau, če bi doma ostala z mlajši, zato ka gnauk je eden bijo betežen, gnauk drugi, tak sem te doma ostala pa doma delala.«

- Pomalek de vüzem, kak je prvin tašoga reda bi-

Regina Domiter (po deklučino Nemeš)

lau, gda je post bijo?

»Mi smo velki četertek že nej djeli mesa, gda so zvoné dolastavili, po tistim smo že samo kloce, šman, na vü-

ške so fejst mogli šparati, zato ka ovak bi nej vöšlau. Pa ovak so tö fejst delavni bili. Dja, ka sem doma vidla, pa so namé navčili, tau sem dja sledkar tö tak delala, dja sem vsigdar fejst

šparala. Dja ne morem gledati, če meni edna trava v ogradci vözene, dja tau tak včasim moram vökopati, zato ka sem doma tau tak vidla.«

- Ka ste vi na vüzem dobili od starišov, da ste mali bili?

»Oča so na velki četertek vsigdar šli na senje, pa te so nam vsigdar klabajse tjojpili, vsakše fele farbe. Tisto je nam več bilau, kak zdaj ka mlajši vejga baug, ka vse ne dobijo.«

- Te ram ste vi zidali?

»Nej, te ram je nam kosavna fabrika tak vödala, zato ka moj mauž je tam delo. Te prejdjen tau je bijo, te zadjen tau smo pa že mi vcujzozidali. Zdaj tri iže mam, kopalnico, wc, špajz pa künjo.«

- Gda so vaš mauž mrla?

»Zdaj že osamnajset lejt, ka je mrau. Potistim, gda več njega nej bilau, ka je tašo bilau, vse sem sama napravla, ešče ograderc sem sama goraskopala. Večer, gda je sin Laci prišo pa vido, ka je ograderc goraskopani, je tau spitavo od mene, sto mi je pomago, nej dau valati, ka sem dja sama tau napravla. Dostakrat je tak bilau, gda sem dosta delala, ka večer sem mislila, ka mrdjem, pa zavolo tauga je moj sin name dosta psöjo. Dapa kak sem že pravla, dja sem v cejlom življenji dosta

delala pa rada sem delala. Gda sem mala bila, sem krave pasla, tau je meni tak veselo bilau, ka sem ešče spejvala. Sledkar, gda sem že vekša bila, tak petnajset lejt, te sem pa štrikala. Zavolo tauga so name mati psüvala, aj bola kravo skrb mam, nej ka bi prejk meje odišla. Nas je doma devet bilau, srmacke smo bili, dapa veselo smo živeli. Kak doma, tak zdaj tö vsigdar vskaši zranjak boga molim, ešče prvin kak bi zajtrik mejla. Pa leko ka zato, dapa gnauk v življenji sem zato velko srečo mejla.«

- Ka je bila ta velka sreča?

»Tau, ka sem na lotona štiri numere zavadila, dapa vejš, ka ti povejm. Če š ti tö srečo emo gnauk v življenji, te nikdar nikoma vö ne ovadi. Zato ka je lüstvo nevoške- no pa samo dosta gonča djeste. Dja sem te stautresti djezero forintov dobila, ka je tistoga reda nej mali pejneze bejo, s tauga smo te leko ram obnavili. Prvin kak sem loto gora dala, je pri meni bila edna ciganjica, zato ka sem nej niši gvant dau, ka ga meni že nej trbelo. Prvin kak bi odišla, me je primila, pa tak mi pravla: Aj vam baug da dosta sreče. Pa tak je bilau, gora sem dala loto pa sem zavadila štiri numere.«

- Regina, ka ste meli vi najslabšoga pa najlepšoga v življenji?

»Najbola žmetno je zame tau bilau, gda je moja hčerka Babi tak mlado mrla, pa tü mogla njati male mlajše, tau ešče gnesden ne morem pomiriti.«

Najlepše je pa vejn tau bilau, da sva 41. obletnico mejla, ka sva se z možaum ženila. Tisti den smo te vsi vküper bili. Tau je zame sploj veselo bilau, istino ka ešče tisto leto mi je mauž mrau, dapa itak je lejpo bilau.«

Karči Holec

DVA NA POTAČI PA EŠKE EDEN KCUJ

Potač ali pa biciklin, če škete, je napravljeni za enoga človeka. Depa, dva se na njem tō leko pelata koulakvrat. Tretji že bole žmetno kcuju k dvema sede. Najboukše je gé, ka skrak njega dé. Tak je mali Lajči vsigdar mogo bole brž ojditi za potačom, na sterom sta sejdlja pa poganjala malo vejkšiva Barbara pa Sini.

Tretji potač

Vsikša šega se gda svejta vōmeni. Ena do kraja gnaka ne ostane. Pa je tou pri naši mladih ranč tak. Pa je pri malom Lajčiji, Siniji pa Barbari z biciklinom tō tak. Vse tou pa zavolo novoga potača, ka si ga je od maloga Lajčija dejdek gor zmontejro. Mogo si ga je, ka je stari prejgen potač že skur kiklati grato. Na veliko veseldje ga je v roke doubu mali Lajči. Mali ga je vōsklepo, eške malo na pravi krug napelo, pa je bilou. Pa gda sta se pripelala Barbara za kormanjom, Sini zar

na paktrejgari, njiva je mali Lajči že čako skrak poštuje.

»Ka, je Lajči? Ti samo polonje biciklina maš. Dva potača trbej meti pa eške kaj kcuju,« se njemi je smedjala Barbara.

»Ja, gvūšno, ka je tak gé! Eške kaj takšoga mora kcuju biti, kaj takšoga, na koj si človek leko dola sede,« je zar za Barbaro stegavo šinjek Sini.

Mali Lajči pa nika. Njemi je eden takši potač zavolé biu. Dokejč ne zraste, ka de leko un tō poganjo dva potača, njemi je té rejsan zavolé.

»Leko, ka je tou eške nej vcejlak tisto, ka škem meti. Ka škem meti, gda mo malo bole velki. Depa, té moj potač vej tak brž leteti po poštiji, kak skur eden biciklin nej,« se je nej smedjau, samo je tou tak bole narajii povedo.

Pa so šli. Barbara pa Sini oba na dvej potačaj, mali Lajči je zar za njima potačko stari dejdekov prejgen potač. Trbej po istini prajti. Mali Lajči je kuman, kuman ojdjo za njima. Če je eške včera za njima bejžo, je zdaj bole sprobavo, kak aj se potač kak najbolje duže sam potače po poštiji. Tak je daleč zar ostano. Prva se poštuje po brgeji doj spisti, sta ga Barbara pa Sini čakala. Sta ga dugo čakala. Mali Lajči je potač gor na brejg v rokaj prineso. Ga je prineso pa si kcuju na velke zdijavo.

»Na, ti eden potač? Kak je tou zdaj? Bole ga ta lūči pa kak inda, za nama bejži,«

je Barbara že škela tadale pelati.

»Tou pa nikak nej! Kak sam povedo, tak bou. Un pa ge morava samo eške malo trenejrati,« go je dola stavo mali Lači pa že potač na poštijo postavlo. »Na, zdaj pa oba nagnouk,« je zapovedo.

Barbara je poklačila pedale, mali Lajči pa je pošikno svoj potač doj po brgej. Nej ena, nej dva, je že biu daleč, daleč, istina, ka je tam spodkar eške malo šou, depa, pomalek je v šanci skončo. Barbari je dugo trbelo, ka je do tistoga mesta prišla. Že malo za njou pa mali Lajči

tō.

»Na, Lajči, ka na tou povejš? Ge dem tadale, tvoj pa me več ne more zgrabiti,« je Barbara veselo popejvala.

»Vejš ka, Barbara?! Moj potač je pokazo, ka bole brž dé od tebe pa tvoji dvej potačaj. Depa, zdaj je malo zmantrani gé, ne more tadale. Aj si spočine pa boš vidla, ka vse eške un leko naredi,« ga je vō iz šanca vlejko mali Lajči.

Barbara se je s Sinijom odpelala tadale, Mali Lajči pa je trenejro, kak leko té svoj stari potač kak najbolje brž po poštiji poganja.

Miki Roš

VABILO

Zveza Slovencev na Madžarskem
Vas vljudno vabi na
**PREDSTAVITEV ZGOŠČENKE
LJUDSKIH PEVCEV ZSM
GORNJI SENIK**

**z naslovom
Kak lejpa je senička fara,**
ki bo na velikonočni ponedeljek,
21. aprila 2014,
ob 9.30 uri v kulturnem domu
na Gornjem Seniku.

A Magyarországi Szlovének Szövetsége

tisztelettel meghívja Önt a

**MMSZSZ FELSŐSZÖLŰNÖKI
NÉPDALKÖRÉNEK
CD BEMUTATÓJÁRA
KAK LEJPA JE SENIČKA FARA**

címmel, melyre

2014. április 21-én (húsvét hétfő)

9.30 órakor kerül sor

a felsőszőlői kultúrházban.

Mlajši so spoznavali stare djablane pa delo v sadovnjaki

Razvojna agencija Slovenska krajina je v okviru projekta UPKAČ – Visokodebelni biseri

pri tom so njim pomagali sodelavci Kmetijsko gozdarskega zavoda iz Maribora, so potejm

mogli v praksi tō pokazati. Na tekmovanji so bile postaje, na šteraj so rešūvali razne naloge. Na delavnici so bile štiri ekipe, dvej z gorenjeseničke šaule, ena iz števanovske šaule pa ena iz Kuzme.

Kak je povedala vodja agencije Slovenska krajina Andreja Kovač, cilj te delavnice je biu, naj bi mladi spoznali pa volau dobili za delo v gračenki. Zatok so po tekmovanji nej postavili vrstnoga reda, liki obdarili s praktičnimi darili vse mlajše.

8. apriliša na Gornjem Seniki organizirala delavnico za šularske mlajše z naslovom Življenje in delo v sadovnjaki. Mlajši so leko spoznali, kak trbej staro sadno drejvdje obnoviti, obrezavati, pokazali so njim tau tō, kak trbej mlade cepike posaditi. Spoznali so tau tō, kakšne fajte djabke so gnauksvejta pauvali pri nas. Vse tau, ka so se teoretično navčili,

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 GLOBUS, 11.05 PRAVA IDEJA!
11.55 SVETO IN SVET, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 TARČA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.05 MUZIKAJETO: ČAROBNA VIOLINA, GLASBENA ODDAJA, 16.45 DOBRA URA Z AKIJEM, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 DOBRA URA Z AKIJEM, 18.30 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 18.35 MILI IN MOLI: PONEDELJEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 SLOVENSKI POZDRAV, NARODNOZABAVNA ODDAJA, 21.25 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.15 DNEVNIK, 0.40 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.05 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFO-KANAL

PETEK, 18.04.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.15 DOBRA URA Z BOŠTJANOM, 11.35 DOBRO JUTRO, 13.55 MOZARTINE: SIMFONICNI ORKESTER RTV SLOVENIJA IN ALPASPAN ERTÜNGALP (L.VAN BEETHOVEN: SIMFONIJA ŠT. 8), GLASBENA ODDAJA, 14.35 PRISLUHNI MO TISINE: NE SLIŠIM DOBRO, KAJ ZDAJ?, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 15.00 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.30 OSMI DAN, 16.00 KNJIGA MENE BRIGA: PAOLO GIORDANO: ČLOVEŠKO TELO, 16.30 MOSTOVI - HIDAK, 17.00 ZELENA UTOPIJA, DOKUMENTARNI FILM, 18.00 EVANGELIČANSKO VELIKONOČNO BOGOSLUŽJE, PRENOS IZ MURSKÉ SOBOTE, 19.00 GABRIEL FAURÉ: REQUIEM (SABINA CIVILAK IN MARCOS FINK, SLOVENSKI KOMORNI ZBOR IN KOMORNI ZBOR AVE, ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE IN EMMANUEL VILLAUME), 19.45 J. S. BACH: AIR, TV BALET, 20.00 LETO ČUDEŽEV, IZRAELSKA DOK. ODDAJA, 20.55 ZA SRCEM S SLOVENSKIM OKTETOM, 21.10 KRIZEV POT, 22.40 SREČNO POT, NIZOZEMSKI FILM, 0.05 ZABAVNI KANAL

SOBOTA, 19.04.2014, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.45 KINO KEZEC: PLANET ZEMlja, BRITANSKO-NEMŠKO-AMERIŠKI FILM, 12.20 MUZIKAJETO: BIG BAND, GLASBENA ODDAJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.25 TEDNIK, 14.25 PRAVA IDEJA! 14.50 NA LEPŠE, 15.15 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.50 ZAPELJEVANJE POGLEDA: JURE ZADNIKAR IN ŽIGA OKORN, DOK. ODDAJA, 16.20 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 NA VRTU, 17.40 JERUZALEM: NASTAJANJE SVETEGA MESTA: SODNI DAN, ANGLEŠKA DOK. SERIJA, 18.30 OZARE, 18.40 LARINA ZVEZDICA: KJE JE FIFI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 21.40 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: NOVI GRŠKI KMETIJE, DOK. SERIJA, 21.50 POGLED NA ... CERKEV SV. MARTINA V MARTJANCIH, CELJSKI STROP, DOK. SERIJA, 22.20 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.50 IRENE HUSS (II.): POPPREČNEŽ, ŠVEDSKA NAD., 0.25 OZARE, 0.30 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFO-KANAL,

SOBOTA, 19.04.2014, II. SPORED TVS

7.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA KITAJSKJE - KVALIFIKACIJE, PRENOS IZ ŠANGHAJA, 9.20 TARČA, 10.45 SLOVENSKI UTRIKI, ODDAJA MADŽARŠKE TV, 11.15 PODOBA PODOBE: V SPOMIN ŠPELCI ČOPIČ, 11.45 OSMI DAN, 12.15 POLNOČNI KLUB: MOJSTRI ROČNE SPRETNOSTI, 13.30 MIGAJ RAJE Z NAMI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, 14.00 GIMNASTIKA - SVETOVNI POKAL, PRENOS IZ LJUBLJANE, 16.45 NOGOMET - POT V BRAZILJO, 17.25 RAJE KOT VSE NA SVETU, POLJSKI FILM, 19.00 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA KITAJSKJE - KVALIFIKACIJE, 20.00 NOGOMET - PRVA LIGA: RUDAR: OLIMPIJA, 21.55 MLADA VIKTORIJA, ANGLEŠKI FILM, 23.40 ARITMIČNI KONCERT, 0.25 ARITMIČNI KONCERT - VASKO ATANASKOVSKI TRIO, STUDIJSKI KONCERT, 1.10 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 1.40 NA LEPŠE, 2.10 ZABAVNI KANAL,

NEDELJA, 20.04.2014, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ZAV. OTROŠKI PROGRAM, 10.00 VELIKONOČNA MAŠA IZ Vatikana, 12.00 URBI ET ORBI: PAPEŽEVA VELIKONOČNA POSLANICA, 12.30 OBZORJA DUHA: ZARES JE VSTAL, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.25 SLOVENSKI POZDRAV, NARODNOZABAVNA ODDAJA, 15.05 PETER IN PAVEL, I. DEL, AM. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 NEDELJSKO POPOLDNE Z ULO, 18.40 MUCIKA: ZAKOPANI ZAKLAD, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 OBLAST (III.): 29. DEL: RAZSODNOST IN RAHLOČUTNOST, DANSKA NAD., 21.10 INTERVJU, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.25 TITO, ZADNJE PRIČE OPOROKE: RAZKOL, DOK. SERIJA, 23.25 SLOVENSKI MAGAZIN, 23.50 DNEVNIK, 0.15 ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.10 INFO-KANAL,

NEDELJA, 20.04.2014, II. SPORED TVS

7.15 GLOBUS, 7.45 SLOVENSKI MAGAZIN, 8.10 TURBULENCA, 8.50 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA KITAJSKJE, PRENOS IZ ŠANGHAJA, 11.00 RAD IGRAM NOGOMET, 11.35 KOROŠKA POJE 2014: BOGU V ČAST, LJUDEM V VESELJE, 12.10 J. S. BACH: MAGNIFICAT ZA SOLISTE, ZBOR IN ORKESTER V D-DURU, BWV 243 (I. BAAR, A. PUSAR JERIC, M. KALIN, M. TRČEK, M. FINK, ORKESTER SF, SKZ IN J. KOVACS), 12.50 LJUDJE IN ZEMlja, 14.00 GIMNASTIKA - SVETOVNI POKAL, 17.00 NOGOMET - POT V BRAZILJO, 17.35 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA KITAJSKJE, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 MOZARTINA - PREOBRAZBA, MATE BEKAVAC IN SIMFONIKI RTV SLOVENIJA (J.S.BACH, G.KANCHELLI, R.STRAUSS), 21.05 OPERNE ARIJE: SOPRANISTKA BERNARDA BOBRO (LINDA DI CHAMOUNIX), 21.15 BERNARD BOVET - STAREC S KAMERO, ŠVICARSKA DOK. ODDAJA, 23.00 SESTRICNA, KRATKI IGRANI FILM AGRF, 23.20 ARITMIČNI KONCERT, 0.55 ZABAVNI KANAL,

PONEDELJEK, 21.04.2014, I. SPORED TVS

6.45 UTRIP, 7.00 ZRCALO TEDNA, 7.20 OBZORJA DUHA: ZARES JE VSTAL, 7.40 AFS FRANCE MAROLTE: PREPLETANJA, 8.20 VORGA - NOMADSKA POT SKOZI TUNDRO, ČEŠKA DOK. ODDAJA, 9.40 OTROŠKI PROGRAM: OP! 12.00 LJUDJE IN ZEMlja, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.35 POLNOČNI KLUB: MOJSTRI ROČNE SPRETNOSTI, 14.55 PETER IN PAVEL, 2. DEL, AM. FILM, 16.35 PRESENEČENJE, KRATKI IGRANI FILM IZ SLOVENIJE, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 DUHOVNI UTRIP: MARK AVRELIJ, FILOZOF NA PRESTOLU, 17.30 MINORITI, FRANČIŠKOVI MLAJŠI

BRATJE NA SLOVENSKEM, 18.05 KO SONCE ZAHAJA V SONET, POGOVOR S PVLADIMIRJEM KOSOM, 18.25 ODDAJA ZA OTROKE IN MLADE, 19.00 DNEVNIK, DNEVNIKOV IZBOR, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 REVOLUCIJA JANEZA XXIII., DOK. FILM, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.25 UMETNOST IGRE, 22.55 KNJIGA MENE BRIGA: ERNEST MANDEL: POMEN DRUGE SVETOVNE VOJNE, 23.15 SLOVENSKA JAZZ SCENA: JAZZ SACRAL "ALLELUIA", ZBOR ALFA IN OMEGA, SOLISTI IN NADA ŽGUR, 0.00 DUHOVNI UTRIP, 0.10 DNEVNIK, 0.35 DNEVNIKOV IZBOR, VREME, ŠPORT, 1.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFO-KANAL,

PONEDELJEK, 21.04.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.10 OTROŠKI KANAL, 9.40 ZABAVNI KANAL, 10.30 DOBRA URA Z AKIJEM, 11.50 MOZARTINA SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA - G. F. HANDEL, W. A. MOZART: MESIJA, ORATORIJ ZA SOLISTE, ZBOR IN ORKESTER, 14.10 NA LEPŠE, 14.40 INTERVJU, 15.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 16.10 LETO ČUDEŽEV, IZRAELSKA DOK. ODDAJA, 17.05 PRAVA IDEJA! 17.40 IMPRESIONISTI V PARIZU, NEMŠKI DOK. FILM, 19.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 VICTORIA, NORVEŠKI FILM, 21.40 ZLOČINI V WALESU (I.), ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 23.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.10 ZABAVNI KANAL

TOREK, 22.04.2014, I. SPORED TVS

6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 MINORITI, FRANČIŠKOVI MLAJŠI BRATJE NA SLOVENSKEM, 11.30 ZDRAVJE V EVROPI: ČRNA LUKNJA OTROŠTVA, EBU KOPRODUKCIJSKA DOK. SER., 12.20 UMETNOST IGRE, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TEDENSKI IZBOR, 13.30 REVOLUCIJA JANEZA XXIII., DOK. FILM, 14.30 OBZORJA DUHA: ZARES JE VSTAL, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK: KANAPE - KANAPE, 15.50 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.45 DOBRA URA Z JASNO, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 DOBRA URA Z JASNO, 18.30 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 POKLIČITE BABICO (I.), ANG. NAD., 21.00 TRAVNIK, NEMŠKA DOK. ODDAJA, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLOBUS, 23.35 BRANJA, 4.15 INFO-KANAL,

TOREK, 22.04.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.00 OTROŠKI KANAL, 10.15 DOBRO JUTRO, 12.50 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 13.45 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 15.20 GLASNIK, 15.45 POGLED NA ... CERKEV SV. MARTINA V MARTJANCIH, CELJSKI STROP, DOK. SERIJA, 16.15 MUZIKAJETO: ČAROBNA VIOLINA, GLASBENA ODDAJA, 16.40 MOSTOVI - HIDAK: KANAPE - KANAPE, 17.25 KOŠARKA - DRŽAVNO PRVENSTVO: HOPSI: UNION OLIMPIJA, 19.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 TOČKA PRELOMA, 20.30 NA UTRIP SRCA: TISOČ PONOVIČEV: BALLETS RUSSES V AVSTRALIJI, 21.30 ENA, DVA, ENA, IRANSKI FILM, 22.50 GLASBENI VEČER: 29. SLOVENSKI GLASBENI DNEVI: MEŠANI PEVSKI ZBOR KONSERVATORIJA ZA GLASBO IN BALET LJUBLJANA, DIRIGENT AMBROŽ ČOPI, 0.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.10 ZABAVNI KANAL,

SREDA, 23.04.2014, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 CITY FOLK - OBRABI MEST: LJUBLJANA, 11.00 OSMI DAN, 11.55 TRAVNIK, NEMŠKA DOK. ODDAJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 TEDNIK, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 MALE SIVE CELICE: OŠ GRM, NOVO MESTO IN OŠ MIKLAŽ NA DRAVSKEM POLJU, 16.45 DOBRA URA Z MILICO, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 DOBRA URA Z MILICO, 18.30 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: HOTEL LUX, NEMŠKI FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 ODKRITO, 23.55 TURBULENCA, 0.25 DNEVNIK, 0.50 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFO-KANAL,

SREDA, 23.04.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.00 OTROŠKI KANAL, 10.15 DOBRA URA Z JASNO, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.10 NEDELJSKO POPOLDNE Z ULO, 15.35 GLASNIK, 16.00 EVROPSKI MAGAZIN, 16.20 MOSTOVI - HIDAK, 16.55 RAD IGRAM NOGOMET, 17.25 NOGOMET - PRVA LIGA: MARIBOR : RUDAR, 19.20 NOGOMET: FIFA MAGAZIN, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 ŠPORTNI IZZIV, 20.35 GIMNASTIKA - SVETOVNI POKAL: IZBOR ZMAGOVALCEV IN SLOVENSkih NASTOPOV: IZBOR ZMAGOVALCEV IN SLOVENSkih NASTOPOV, 21.30 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.00 ZLOGLASEN, AMERIŠKI FILM, 23.55 LABIRINT, KOPRODUKCIJSKA MINI-SERIJA, 3.05 UMIRAJOČA ŽIVAL, AMERIŠKI FILM, 4.50 SVET JE VELIK IN REŠITEV JE ZA VOGALOM, BOLGARŠKO-NEMŠKO-SLOVENSKI FILM, 6.45 ZABAVNI KANAL,

ČETRTEK, 24.04.2014, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.40 ZDRAVJE V EVROPI: NOREC V NAŠI SOSESKI, EBU KOPRODUKCIJSKA DOK. SERIJA, 12.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 12.20 NA VRTU, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 ODKRITO, 14.20 SLOVENCJI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI-HIDAK: POD DROBNOGLEDOM - NAGYITÓ ALATT, 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.45 DOBRA URA Z BOŠTJANOM, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 DOBRA URA Z BOŠTJANOM, 18.30 INFODROM, DNEVNIK ZA OTROKE IN MLADE, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TARČA, 21.30 PRAVA IDEJA! 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 OSMI DAN, 23.35 PANOPTIKUM, 0.30 UGRIZNIMO ZNANOST, 0.45 DNEVNIK, 1.10 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.00 INFO-KANAL,

ČETRTEK, 24.04.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.00 OTROŠKI KANAL, 9.30 ZABAVNI KANAL, 10.15 DOBRA URA Z MILICO, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.25 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.25 SLOVENSKI VODNI KROG: BREŠTANICA, DOK. NANIZANKA, 15.50 EVROPSKI MAGAZIN, 16.15 MOSTOVI - HIDAK: POD DROBNOGLEDOM - NAGYITÓ ALATT, 16.45 JERUZALEM: NASTAJANJE SVETEGA MESTA: SODNI DAN, ANGLEŠKA DOK. SERIJA, 17.45 TOČKA PRELOMA, 18.15 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: NOVI GRŠKI KMETIJE, DOK. SERIJA, 18.25 TURBULENCA, 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 NOGOMET - POT V BRAZILJO, 20.30 ŠPORTNI IZZIV, 21.00 NOGOMET - EVROPSKA LIGA: POLFINALE, 22.55 DOBRODOŠLI PRI RILEYJEVIH, ANGLEŠKO-AMERIŠKI FILM, 0.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.35 ZABAVNI KANAL

Slobaud smo vzeli od duhovnika Jožefa Zavca

Jožef Zavca je bilo naš rojak z Gorejnoga Senika. Bijo je duhovnik v Váci. Gda smo ustanovili slovensko društvo v Budimpešti, prva leta je večkrat prišlo k nam na srečanje. Pozneje je dosti dela daubo pa več nej mogo priti. Delo je pri pūšpeki, daubo je cerkev, in to cerkev Bejli menihov. Tam je bilo župnik. Slovenško društvo v Budimpešti je tritkrat bilau pri njem na prauški. Bili smo pri njegvi meši, potem pa smo si sedli, če na župniji ali v kakšni gostilni, in veliko smo se pogovarjali, pripovedjali. Vsigdar smo se dobro meli. Bili smo na njegvi zlati meši tō. Na žalost na konci marciuša smo dobili slabi glas, da je dekan Jožef Zavca nepričakovano mrrau. Bili smo splo žalostni. Pokapali so ga 2. apriliša v Váci. Malo nas je leko šlau na sprevod, ka se je sveta meša začnila že v 10. vōri. Ljudje pa delajo in vsi smo nej mogli titi. Meša je bila v pūšpekovi cerkvi, pūšpek se je poslovijo od njega. Dosti pūšpekov pa duhovnikov je bilau na sprevodi, pa prevnaugo lidi. Pod pūšpekovi cerkvi so pokopani najvejši dūhovniki škofije in gospaud Zavca de tō tam počivo. Žalivamo gospoda Jožefa Zavca.

Irena Pavlič

VABILO

Zveza Slovencev na Madžarskem

Vas vljudno vabi
na kulturni večer,
na katerem se predstavijo folklorna,
pevska in dramska skupina
Slovenskega doma KPD

„Bazovica“ iz Reke,
ki bo v petek, 25. aprila 2014,
ob 19.00 uri v gledališču
v Monoštru.

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARŠKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Šukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB